

KRAJOWY DEPOZYT PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH S.A.

dr Ludwik Sobolewski
Wiceprezes Zarządu

Warszawa, dn. 17 stycznia 2002 r.

Ministerstwo Finansów
Departament Podatków Bezpośrednich
ul. Świętokrzyska 12
00-919 Warszawa

W związku ze zmianą przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dotyczących zasad rozliczania podatku z tytułu dochodów z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych oraz z tytułu udziału w zyskach osób prawnych wprowadzonych nowelizacją ustawy z dnia 21 listopada 2001 roku (Dz. U. Nr 134 z 2001 r., poz. 1509), Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. zwraca się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie następujących wątpliwości związanych z nowym brzmieniem przepisów.

1). Na podstawie noweli do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 21 listopada 2001 r.) przepisowi art. 41 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (zwanej dalej „u.p.d.o.f.”) nadano nowe brzmienie, rozszerzając tym samym krąg osób zobligowanych do poboru podatku od przychodów, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1-4 u.p.d.o.f. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu, podmiotami tymi są także podmioty uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia rachunków podatników albo do gromadzenia środków pieniężnych podatnika w innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania.

Powstaje zatem pytanie, jakie podmioty, w myśl przepisu art. 41 u.p.d.o.f., zobligowane są do poboru zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów z papierów wartościowych, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1 i 1a u.p.d.o.f. – emitenci dokonujący wypłat należności pieniężnych podatnikom (emitenci wypłacający dywidendę, odsetki lub dyskonto), czy też podmioty uprawnione, na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 754, z późn. zm.) do prowadzenia rachunków pieniężnych służących do obsługi rachunków papierów wartościowych podatników?

00-498 WARSZAWA, UL. KSIAŻĘCA 4, tel. 537 93 55, fax 627 31 11

2). Przyjęcie interpretacji zgodnie z którą płatnikami zryczałtowanego podatku z tytułu przychodów z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych oraz z tytułu udziału w zyskach osób prawnych są podmioty prowadzące rachunki pieniężne służące do obsługi rachunków papierów wartościowych, może spowodować problemy z poborem podatku przez zagraniczne osoby prawne, które na mocy art. 52 ust. 1 ustawy – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, prowadzą na terytorium Polski działalność maklerską bez konieczności otwierania oddziału, a jedynie przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość ze swej zagranicznej siedziby lub oddziału. Powstaje tutaj wątpliwość, czy podmiot taki, jako nie podlegający polskiemu prawodawstwu podatkowemu, będzie mógł zostać uznany za płatnika w rozumieniu art. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 160, poz. 926 z późn. zm.) oraz, czy wyegzekwowanie od niego wykonania obowiązków określonych w art. 42 u.p.d.o.f. będzie możliwe.

Dodatkowo należy zauważyć, iż uznanie podmiotów prowadzących rachunki pieniężne służące do obsługi rachunków papierów wartościowych za płatników podatku od przychodów z tytułu wypłacanych osobom fizycznym należności wymienionych w art. 30 ust. 1 pkt 1 i 1a u.p.d.o.f., spowoduje niejednolitość przepisów podatkowych określających zasady poboru zryczałtowanego podatku dochodowego. W przypadku bowiem osób prawnych na rzecz których dokonywane są wypłaty z tytułu dywidend oraz odsetek, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (zwanej dalej „u.p.d.o.p.”), obowiązuje reguła określona w art. 26 ust. 1 u.p.d.o.p., zgodnie z którą obowiązki płatnika pełnią zawsze podmioty wpłacające takie należności. Przepis statuujący zasadę poboru zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych przez podmioty wypłacające należności nie został bowiem znowelizowany. Odmienne brzmienie przepisów dotyczących płatników w przypadku osób fizycznych i prawnych prowadzi bowiem do dualizmu i niekonsystencji w sposobie poboru zryczałtowanego podatku dochodowego - może się bowiem zdarzyć, iż w przypadku wypłaty odsetek lub dywidendy płatnikiem podatku będzie zarówno podmiot prowadzący rachunek pieniężny służący do obsługi rachunku papierów wartościowych (przy wypłacie na rzecz osób fizycznych), jak i podmiot dokonujący wypłaty (przy wypłacie na rzecz osób prawnych).

3). Istnieje jednak inna możliwość interpretacji znowelizowanego art. 41 ust. 4 u.p.d.o.f., polegająca na przyjęciu dotychczas obowiązującej zasady, w myśl której podmiotem zobowiązanym do obliczenia i pobrania podatku oraz wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu jest podmiot dokonujący wypłaty dyskonta, odsetek lub dywidendy, a zatem emitent. Przedsiębiorstwa maklerskie prowadzące rachunki papierów wartościowych są w takim przypadku jedynie pośrednikami w wypełnianiu obowiązków podatkowych płatnika. W takiej sytuacji kwestią budzącą wątpliwość pozostaje ustalenie organu podatkowego właściwego do dokonywania wpłat podatku z tytułu przychodów z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa. Dotychczas wydane przepisy, dotyczące właściwości miejscowej organów podatkowych nie pozwalają na jednoznaczne określenie właściwego urzędu. Wydaje się jednak, iż powinien nim być urząd skarbowy właściwy dla Ministra Finansów, jako organu reprezentującego Skarb Państwa i uprawnionego na mocy art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z późn. zm.) do emitowania skarbowych papierów wartościowych.

4). Nowela do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie zmieniła zasady wprowadzonej w art. 30 ust. 1a u.p.d.o.f., a jedynie doprecyzowała jej brzmienie. Zatem warunkiem zastosowania preferencyjnej stawki podatku wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub zaniechania poboru podatku, jest nadal przedstawienie przez podatnika tzw. certyfikatu rezydencji. Czy zatem w przypadku poboru podatku z tytułu wypłaty odsetek oraz dyskonta od papierów wartościowych wypłacanych przez spółki publiczne aktualne pozostają tezy przedstawione przez Departament Podatków Bezpośrednich Ministerstwa Finansów w pismach z dnia 25 maja 2001 roku (znak PB-7-033-972/46/int-jg) oraz z dnia 7 czerwca 2001 roku (znak PB-7-033-972/46/int), dotyczące możliwości przekazywania przez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych, uczestniczące w rozliczaniu dywidendy wypłacanej przez spółki publiczne, jedynie oświadczenia o posiadaniu certyfikatu rezydencji podatnika. Taka uproszczona procedura została przewidziana w przypadku poboru podatku z tytułu przychodów z dywidend. Czy analogicznie można ją stosować wobec poboru podatku z tytułu przychodów z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych?

5). W myśl art. 30 ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.f. podatkiem zryczałtowanym w wysokości 20% przychodu opodatkowane są dochody w postaci odsetek oraz dyskonta od papierów wartościowych. Przedmiot podatku stanowią zatem zarówno odsetki jak i dyskonto. W przypadku poboru podatku od dyskonta kwestię sporną stanowić może określenie momentu powstania obowiązku podatkowego, innymi słowy – czy podatek powinien być pobierany z chwilą sprzedaży papieru wartościowego czy wykupu przez emitenta? W opinii Krajowego Depozytu podstawę opodatkowania stanowi dyskonto faktycznie otrzymane, a zatem pobór podatku, co do zasady, powinien nastąpić w momencie wykupu.

Z poważaniem,

